

PANAGRA VETHI nov. spec.

BESCHREVEN DOOR

P. C. T. SNELLEN,

Bij het zien van dezen vlinder, kwam mij dadelijk de overeenkomst met onze Europeesche *Panagra petraria* in de gedachten, niettegenstaande de omgebogen voorvleugelpunt en de gebaarde sprieten van den man. Grootte, kleur en teekening hebben bij beide soorten zeer veel overeenkomst en ik vermoedde dan ook aanvankelijk, de door Guenée beschreven, op *petraria* volgende *saxaria* uit Midden-Afrika voor mij te hebben. De auteur zegt echter, dat bij deze de mannelijke sprieten zooals bij *petraria* gevormd zijn en vindt buitendien zooveel overeenkomst met de genoemde Europeesche soort, dat hij zelfs het vermoeden oppert dat zijne Afrikaansche slechts eene lokale varieteit van *petraria* kon zijn. Op dit vermoeden nu zal men bij *Vethi* niet komen. De sprieten zijn, behalve het reeds ten opzichte der mannelijke opgegeven verschil, bij beide sexen wel een vijfde langer, de palpen daarentegen korter en de achterschenen zijn tweemaal zoo lang als de dijen, buitendien zoo min bij den man als bij het wijfje verdikt (wat bij *petraria* wel het geval is). In het aderstelsel der voorvleugels is ook eenig verschil, want terwijl bij *petraria* ader 11 vrij is en slechts 7—10 gesteeld uit eene zeer lange en smalle aanhangcel komen ¹⁾, vindt men bij *Vethi* eene kortere, breedere, driekante aanhangcel, waaruit de steel van 7—11 ontspringt.

Wat Lederer's Geometrinen-systeem betreft, zoo kan *Vethi* in geen zijner genera komen en zou er een nieuw moeten worden

1) In mijne *Vlinders van Nederland*, I, p. 614 is de toestand der aderen 7—11 niet goed beschreven.

gevormd, tusschen *Diastictis* en *Phasiane*. Het laatste genus is overigens bij hem zeer weinig homogeen, en eene afscheiding van *petraria*, die dan met de Noord-Amerikaansche *defluata* Packard generiek kon worden vereenigd, ware al dadelijk aan te bevelen. De beide laatsten zijn eveneens gebouwd. *Vethi* kan zeer wel in het « Sammel-genus » *Panagra* Guenée worden gehuisvest, althans voorloopig.

Vlucht 29 (♂) en 32 (♀) mm. Palpen bij den man een vierde, bij het wijfje een derde langer dan de kop, horizontaal, smal, stomp, glad beschubd, lid 2 met eenige langere haren; de kleur bruingrijs. Zuiger lang. Aangezicht eenigszins buitenwaarts afhellende, vlak, bijna vierkant, bruingrijs met smallen grijsgeelen rand. Oogen iets breeder dan het aangezicht. Schedel, evenals het aangezicht en de thorax, glad beschubd. Sprieten een weinig langer dan de helft van den voorrand der voorvleugels, bij den man met drie en dertig stel vrij lange dunne, fijn behaarde baarden, die voorbij de helft in lengte afnemen en bij het laatste zesde, dat fijn en kort behaard is, ophouden. Bij het wijfje zijn de sprieten draadvormig. De schaft is grauwegeel, de baarden grijsbruin.

Voorvleugels met sterk en regelmatig gebogen voorrand, spitse (bij het wijfje sterker) omgebogen punt, vrij steilen, eerst onderaan een weinig gebogen, effenen achterrandsrand, afgeronden staarhoek en vlakken binnenrand, die iets langer dan de achterrandsrand en bijna een derde korter dan de voorrand is. De achtervleugels, die even breed als de voorvleugels zijn, hebben daarentegen een sterk afgeronden voorrandshoek, gebogen, op ader 4 zelfs een zweem hoekigen, iets gegolfden achterrandsrand en zeer duidelijken, stompgepunten staarhoek.

De beschubbing is fijn, glad, maar vrij dof. De kleur (dezelfde ook op schedel en thorax) is op de voorvleugels grauwegeel, bij den man wat roodachtig en bij beide sexen met twee fijne, scherpe grauwbrowne dwarslijnen en zulk een middenpunt geteekend. Van deze lijnen is de eerste, — iets vóór twee vijfden der vleugellengte, — geheel recht en loopt van den voorrand der middencel naar den binnenrand der vleugels. De tweede begint bij de vleugelpunt en loopt, niet sterk maar regelmatig wortelwaarts gebogen, naar drie vierden van den binnenrand. Bij het wijfje zijn de dwarslijnen

buitenwaarts smal olijfgroen beschaduwd, en men neemt buitendien bij beide sexen eene fijne, zwartgrijze bestuiving waar, die even voor de dwarslijnen het dunste is. Franjelij n scherp, bij het wijfje grijsbruin, bij den man donkerrood; franje grauwegeel, bij den man iets roodachtig.

Achternvleugels lichter (weinig meer dan grauwwachtig geelwit), tegen den staarhoek iets donkerder, in de tint der voorvleugels, en op twee derden met eene fijne, ongebogen, grijsbruine dwarslijn, die bij ader 6 zeer flauw begint en, gaandeweg duidelijker wordende, op drie vierden in den binnenrand uitloopt. Evenzoo is de grijsbruine franjelij n. Franje als de vleugel.

Onderzijde gekleurd als de bovenzijde der achternvleugels, met eene grovere, bruingrijze besprenkeling, vier middenpunten en eene grijsbruine booglijn op drie vierden, die op de achternvleugels tot in cel 1*b* onverzwakt doorloopt, op de voorvleugels tegen den binnenrand verflauwt en even daarboven ophoudt.

Achterlijf dun, glad beschubd, gekleurd en zoo lang als de achternvleugels; bij den mannelijken vlinder versierd met eene onduidelijke dubbele ruglijn, bestaande uit donker roodbruine schubben. Het is bij het wijfje iets dikker en heeft bij den man eene korte stompe staartpluim. Pooten lang, dun, aan die der Pyraliden herinnerende, glad beschubd, gewoon gespoord; hunne middenspooren ongeveer bij twee derden der achterschenen.

Ader 3 en 4 zijn overal gescheiden, 5 der achternvleugels is dunner, 6 en 7 dier vleugels komen uit één punt, 8 is vrij. Van het aderstelsel der voorvleugels is reeds boven het noodige gezegd; alleen wil ik nog opmerken, dat de aanhangcel een weinig voor het eind der middencel is geplaatst.

Beide exemplaren zijn door de heeren Veth en van der Kellen in Benguela (Zuidwest-Afrika) gevangen, en ik neem de gelegenheid waar, deze soort naar wijlen den heer D. D. Veth te benoemen, als eene, helaas! posthume hulde aan de diensten, die zijne onvermoeide werkzaamheid zoowel aan de Natuurlijke historie als aan de Aardrijkskunde heeft bewezen.

VERKLARING DER AFBEELDINGEN.

- Pl. 6, fig. 1. Vrouwelijke vlinder, vergroot.
» 2. Onderzijde van diens linkervleugel, vergroot.
» 3. Linkervoorvleugel van den mannelijken vlinder, vergroot.
» 4. Vleugeladerbeloop bij den vrouwelijken vlinder, vergroot.
» 5. Diens hoofd van terzijde gezien, sterk vergroot.
» 6. Een viertal leedjes van den vrouwelijken spriet, zeer sterk vergroot.
» 7. Hoofd van den mannelijken vlinder, van terzijde gezien, sterk vergroot.
» 8. Een paar middengeledingen van den mannelijken spriet, zeer sterk vergroot.
» 9. Rechter achterbeen van den vrouwelijken vlinder, sterk vergroot.
-

Snellen, P. C. T. 1886. "Panagra vethi nov. spec." *Tijdschrift voor entomologie* 29, 139–142.

View This Item Online: <https://www.biodiversitylibrary.org/item/40973>

Permalink: <https://www.biodiversitylibrary.org/partpdf/4148>

Holding Institution

Smithsonian Libraries and Archives

Sponsored by

Smithsonian

Copyright & Reuse

Copyright Status: NOT_IN_COPYRIGHT

This document was created from content at the **Biodiversity Heritage Library**, the world's largest open access digital library for biodiversity literature and archives. Visit BHL at <https://www.biodiversitylibrary.org>.